

Szakmai beszámoló a Postamúzeum bőrből készült műtárgyainak állományvédelmi munkáiról

NKA Közgyűjtemények Kollégiuma
Pályázati azonosító: 3543/00183

Postatörténeti tárgyi gyűjteményünk 1350 darabjából 83 db, azaz a gyűjtemény 6%-a részben, vagy egészben bőrből készült.

A bőrből készült tárgyak típusukra nézve nagyon változatosak: táskák rendeltetéstől függően különböző fajtái, pénztárcák, lábbelik, öltözék- és fegyvertartozékok, lószerszámok. Egy-két kivételtől eltekintve mind használt, sőt erősen elhasznált (elkoptatott, néha szakadt) állapotban került a múzeumba. Közülük is a levél-, távirat-, ill. a csomagkézbesítő táskák, továbbá a pénztárcák is a legalapvetőbb postai tevékenység tárgyi emlékei, nem hiányozhatnak a postatörténeti kiállításokból. A budapesti állandó kiállításban, hat vidéki, időszakosan nyitva tartó kiállításunkban legkevesebb egy-egy, de van ahol több is látható. A kiállításokban szereplő darabokat évente kétszer ellenőrizzük, azonban részben a teljesen változó klimatikus viszonyok, részben a gyakori szállítás miatt állapotuk romlik. Ugyanakkor azokat a tárgyait, melyek az elmúlt évek alatt egyenként, alkalmanként restaurálva lettek, s állapotuk mai napig kifogástalan, jelen állagmegőrző programba nem vettük bele.

A múzeum 2012. évi költözése érintette a postatörténeti tárgyi gyűjtemény teljes egészét, tehát a raktár költözését is. A szállításra való előkészítés, be-, majd kicsomagolás során vált érzékelhetővé, hogy ez a műtárgyállomány megérett egy átfogó állagmegővő, állományvédelmi restaurátori beavatkozásra. Múzeumunkban papírrestaurátor munkatárs dolgozik, aki ugyan az alapvető tisztítási, állományvédelmi feladatokat a tárgyak esetében is ellátja, de ekkora volumenű átfogó, speciális tevékenységet igénylő munkára nem vállalkozhat.

A munka folyamán a T10 84.32.0. ltsz. nyergen, a rejtett helyeken váratlan módon molyfertőzés nyomait fedeztük fel; a T10 88.24.0. ltsz. pénztárcán a kézbesítőnek a bőrbe mélyített kézírásos feljegyzésére bukkantunk: „A postarablást az állam bünteti” Az első állományvédelmi szempontból fontos adat, a tárgy ezentúl külön odafigyelést és védelmet igényel; a másik történeti szempontból tárt fel ritka jelenséget.

Raktározási körülményeink az új székhelyünkön sem teszik lehetővé, hogy a többi tárgytól teljesen elkülönítetten tároljuk a bőrtárgyainkat, hanem a többi postatörténeti tárggyal egy helyiségben, csak tárgytípusonként külön kartondobozokban. A helyiség száraz klímájú pincehelyiség, melyben salgópolcokon sorakoznak a dobozok, a restaurátori dokumentációban megfogalmazott tárolási, raktározási igényeket meg tudjuk teremteni.

A 2013. december 3-án kelt Támogatási Szerződés értelmében elnyert 200.000 Ft összegű támogatás a teljes tervezett költség egy részét, 44%-át fedezte. Mi a teljes tervezett munkát elvégeztettük, a fennmaradó 220.000 forintot önerőből kifizettük.

Kisfaludi Júlia
múzeumigazgató

2014. augusztus 29.